

державою в якій конституція є головним законом та регулює життя держави і не зважаючи на децентралізацію, яка на разі проводиться в країні всі територіальні одиниці живуть за принципами Конституції України. А в США яке є федеративним об'єднанням кожен штат має власні закони, деякі з них відрізняються від законів в інших штатах. Тому органи поліції та система їх створення в зазначених країнах відрізняється, тим більше, що поліція в Україні нова, структура й порядок її створення лише реалізується на практиці.

Література:

1. Асямов С. В. и др. Полиция зарубежных стран: система организации и опыт профессиональной подготовки кадров. – Ташкент, 2010. – 450 с.
2. Губанов А.В. Полиция зарубежных стран. Организационно-правовые основы, стратегия и тактика деятельности / А.В. Губанов. – М.: МАЭП, 1999. – 288 с.
3. Закон України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>.
4. Яковлев К. Л. Государственно-правовые основы организации правоохранительных органов зарубежных стран : [монографія] / К. Л. Яковлев, Е. И. Яковлева, О. Н. Яковлева. – М. : ИНФРА-М, 2011. – 160 с.

Лобко В.

(наук. кер. – доц. Жалій Т.В.)

*студент IV курсу факультету фізичного виховання
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Мовна політика держави: поняття, особливості, проблеми реалізації

«Мова – це наша національна ознака, в мові – наша культура, сутність нашої свідомості». Так про нашу українську мову висловився відомий церковний і громадський діяч, історик Івано Огієнко. Мова відіграє важливу роль у процесі становлення етносу, народності, нації. Для Українського Суспільства зараз мовне питання є вкрай важливим з огляду на російсько-українську війну, розв'язану північними сусідами, засилля мови агресора в медійний простір, повсякдення українства.

Конституційні положення відповідають нормам міжнародних договорів та європейських актів міжнародного права, в руслі конституційного законодавства сьогодні є чинними висновки Конституційного Суду України. Оскільки про важливість мовної політики будь-якої держави зайве переконувати, нагадаємо вислів невмирущого Олеса Гончара «Мова вдосконалює серце і розум народу, розвиває їх». Для подальшої етнічної консолідації, для прогресивного поступу українства, для включення України в повноцінний міжнародний та європейський освітній простір, нам необхідно вивчати й удосконалювати існуючі правові підвалини використання, поширення й популяризації нашої рідної державної української мови.

Конституція України (Ст. 10), Конвенція «Про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти» (Ст. 5), Європейська хартія регіональних мов або мов меншин, Закон України «Про засади державної мовної політики», Рішення Конституційного Суду України від 14.12.1999 №10-рп/99 та ін. [3-4; 5-6; 10]. Мова – це характерний для людського суспільства, специфічний вид знакової діяльності, який полягає в історично усталених звукових актах для позначення явищ об активної діяльності з метою обміну між членами суспільства інформацією. Мова – це ідеальна система матеріальних одиниць (звуків, слів), яка існує поза часом і простором. Це певний код, шифр, відомий всім представникам мовного колективу, незалежно від їх віку, статі або місця проживання. Мова вироблена багатовіковим досвідом певного народу. Державна мова – це закріплення традицією чи законодавством мова, вживання якої є обов'язкове в

органах державного управління та діловодства. У багатонаціональній державі – це мова більшості. Очевидними, різноманітними й надто серйозними є наслідки, залишені багатовіковим перебуванням України в складі спершу Російської, а згодом радянської імперії.

Мовна політика посідає чільне місце в системі державних пріоритетів, оскільки її стратегічним завданням є забезпечення неухильного додержання конституційних гарантій щодо всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України, вільного розвитку, використання і захисту мов національних меншин та задоволення мовних потреб громадян України [1-2].

Концепція державної мовної політики розроблена відповідно до Конституції та законів України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини в мовній сфері.

Українська мова як засіб спілкування та інтелектуального виявлення Особистості відображає самотність багатомільйонного українського народу і є основою його духовності та історичної пам'яті. Статус української мови як державної після сторіч царських заборон, короткого періоду відродження в добу Визвольних змагань і так званої «українізації» та подальших десятиріч радянської русифікації було встановлено 27 жовтня 1989 року, коли Верховна Рада УРСР ухвалила Закон УРСР "Про зміни і доповнення до Конституції (Основного Закону) Української РСР", виклавши ст. 73 Конституції УРСР [4]. А що ж у нас? У нас досі діє сумнозвісний закон «Про засади державної мовної політики». Сам текст закону - взірць неприхованого маніпулювання. «Тести для зовнішнього оцінювання якості освіти укладають державною мовою. За бажанням особи тести надають у перекладі на регіональну мову або мову меншин...» (ст. 20); «Результати науково-дослідних робіт оформлюють державною, регіональною мовою або мовою меншин, іншою мовою – за вибором виконавців робіт» (ст. 21); «Виготовлення копій фільмів іноземного виробництва, які розповсюджують для показу в кінотеатрах, публічному комерційному відео і домашньому відео в Україні, відбувається мовою оригіналу або із дублюванням, озвученням чи субтитруванням державною мовою, або регіональними мовами, або мовами меншин» (ст. 23); «Телерадіоорганізації України можуть на власний розсуд вести мовлення державною мовою, регіональними мовами або мовами меншин, мовами міжнародного спілкування та іншими мовами» (ст. 24); «Рекламні оголошення, повідомлення та інші форми аудіо- і візуальної рекламної продукції виконують державною мовою або іншою мовою на вибір рекламодавця» (Ст. 26).

Отже, правовою основою для здійснення державної мовної політики в Україні є Конституція України (ст. 10), Закон України «Про засади державної мовної політики» від 03 липня 2012 року, Рішення Конституційного суду України від 14 грудня 1999 року у справі за конституційними поданнями 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України (справа про застосування української мови).

Положення частини першої статті 10 Конституції України, за яким «державною мовою в Україні є українська мова», треба розуміти так, що українська мова як державна є обов'язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування (мова актів, роботи, діловодства, документації тощо), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом (частина п'ята статті 10 Конституції України). Поряд з державною мовою при здійсненні повноважень місцевими органами виконавчої влади, органами Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування можуть використовуватися російська та інші мови національних меншин у межах і порядку, що визначаються законами України [6; 7]. Виходячи з положень статті 10 Конституції України та законів України щодо гарантування застосування мов в Україні, в тому числі у навчальному процесі, мовою навчання в дошкільних, загальних середніх, професійно-технічних та вищих державних і комунальних навчальних закладах України є українська мова.

«Нації вмирають не від інфаркту, спочатку їм відбирає мову» - так говорить відома Ліна Костенко. Нам, українцям, необхідно згуртуватися задля нашого майбутнього. Українська мова – мова корінного населення України, державна мова України.

Незважаючи на зазначені перешкоди, українська мова не втратила достатньо сильної креативної енергії. Нині, в умовах творчої свободи, почався активний процес формування соціально диференційованої культури на базі української мови, особливо інтенсивний в західних і центральних регіонах, а також у Києві, хоча цікаві явища у сфері елітарної української культури спостерігаються і в містах Східної України. Однак, в умовах жорсткої конкуренції з російською масовою культурою, культура українська, що перебуває в стадії формування, потребує підтримки з боку своєї держави, що ще раз підтверджує гостру необхідність ефективної мовної політики.

Література:

1. Березовенко А. Посттоталітарна динаміка і перспективи української мови // Про український правопис і проблеми мови/ Відп.ред. Лариса М.Л.З.Онишкевич. Нью Йорк-Львів, 1997. - С.124.
2. Бурковський І. До питання про мову переважного вжитку серед людності України// Українська мова: з минулого в майбутнє. К., 1998. - С.189-192.
3. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_014.
4. Закон України «Про засади державної мовної політики» від 03 липня 2012 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5029-17/page2>.
5. Конвенція «Про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_174.
6. Конституція України від 28 червня 1996 року // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
7. Рішення Конституційного Суду України від 14.12.1999 №10-рп/99 та ін. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99/paran54#n54>.

Олексієнко Д.

(наук. кер. – доц. Жалій Т.В.)

студентка V курсу історичного факультету

*Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Сучасні напрямки реформування юридичної освіти: проблеми й перспективи

У загальній системі вищої освіти і науки в нашій країні взагалі та в процесах розбудови правової держави зокрема особливе місце мають посідати вища юридична освіта і наука. В умовах докорінних реформаційних державотворчих та правотворчих процесів в Україні актуальності набуває перегляд правових засад, змісту, форм і методів вітчизняної юридичної освіти, наближення її до європейських аналогів, забезпечення ефективності підготовки майбутніх юристів. Пошук оптимального варіанта вирішення відповідних питань вимагає комплексного підходу, зосередження спільних зусиль юристів-учених, юристів-практиків, нормотворців, громадськості, роботодавців, органів студентського самоврядування; виваженого урахування позитивного апробованого часом і практикою й адаптованого до вітчизняних потреб зарубіжного досвіду у відповідній сфері.

Проблематиці порівняльно-правових досліджень, формулюванню можливих шляхів запозичення досвіду окремих зарубіжних країн у вирішенні актуальних проблем новітніх